KVINNORNAS TIDNING

N:o 17. 4:de årg.

27 April 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Fantasien. Av ***.
Livets villkor. Av Marie Louise Ingeman.
Inte mer än så? Av Stilett.
Eleonora Duse †. Yvonne Gaspard.
Osedda törnen. Av En svensk kvinna.
Räven och åsnan. Av Ragna Peters.
Teater.
Barnpsykologi. Av Frigga Carlberg.
Tidningarna som kulturbärare.
Något om gardiner.
Bland kvinnor. Av Ellen Berner.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Även under påskhelgen har man på olika håll sysselsatt sig med den *europeiska* politiska härvan, undersökande dels dess trassliga beskaffenhet, dels möjligheterna för dess utredande.

Englands regeringschef MacDonald höll på påskaftonen vid arbetarepartiets årskongress i York ett uppmärksammat föredrag, varvid han på det uppriktiga sätt han brukar gav besked angående sin politik både inåt och utåt. I fråga om utrikespolitiken förklarade han, att man *icke* kan vänta sig en snabb och fullständig europeisk förlikning, men att arbetet därpå måste upptagas omedelbart och på grundval av expertkommittéernas plan. Talet präglades av välvilja mot Tyskland. Låt oss, sade han på ett ungefär, tro på detta land och dess ärliga vilja att ingå och hålla ett avtal om förlikning. Den skräck för Tyskland, som behärskar de franska hjärnorna, är "enfaldig".

Talet kommenteras av den franska pressen med beklagande. Särskilt ordet "enfaldig" har varit svårt att smälta. Paristidningen "Le Matin" skriver: Om England icke vill räkna med det sakförhållandet, att Frankrike för sin säkerhet tillförsäkrat sig tyska panter (Ruhr och Rhenlandet) och icke lämnar dem ifrån sig, utan att det fått lika goda garantier i stället av de allierade makterna, så är det fara för att expertkommittéernas utmärkta arbete kommer att resultera i ingenting alls.

Här är problemets knutpunkt — Ruhr och Rhenlandet allt framgent i Frankrikes hand eller återställt till Tyskland? Förhoppningarna på fransk eftergivenhet äro minimala.

Dagspressen har, som man torde minnas, innehållit halvt om halvt skämtsamma meddelanden om en egendomlig engelsk uppfinning, vilken, utnyttjande en okänd naturkraft, givits namnet: "Den osynliga strålen som dödar". Uppfinningen behandlas med fullt allvar av den engelska pressen, vars representanter haft tillfälle att undersöka saken och att konstatera sanningen av uppfinnarens påståenden. Denna stråle har vid experiment på djur visat sig äga en ögonblickligt dödande förmåga. Vad man vidare känner av dess möjligheter är, att den upphäver den elektriska kraften. En elektrisk motor, som träffas av strålen upphör att fungera, men börjar åter arbeta, när bestrålningen upphör. De av uppfinnaren, ingenjör Grindell-Matthews, hittills verkställda försöken hava utförts med synnerligen små kraftmängder på grund av försökens stora och okända risker, men man förstår, att uppfinningen innesluter omätliga möjligheter till mänsklighetens såväl fromma som skada.

Emellertid, saken dryftas ivrigt i den franska och engelska pressen, och man frågar sig med spänning och oro: Är uppfinningen redan gjord i *Tyskland*, och hur långt har man där hunnit i fråga om dess tillgodogörande? Frågan är berättigad, För någon tid sedan berättade dagspressen om en egendomlig och aldrig uppklarad händelse — ett par franska aeroplan flögo in över tyskt område och plötsligt upphörde deras motorer att arbeta, tvingande förarne till nödlandning. Vid undersökning visade sig motorerna fullständigt oskadade, och man stod sålunda inför en oförklarlig gåta. Man återkallar nu minnet av denna mystiska händelse och säger: Kanske var det "den osynliga strålen" som här var i verksamhet!

Självklart är att Tyskland med ljus och lykta söker efter maktmedel av annat slag än vanlig krigsmateriel, och att det i samma stund sådana av tillräcklig fruktansvärdhet, effektivitet och oemotståndlighet stå till förfogande gör sig fritt. Det skulle vi och varje annat folk i liknande belägenhet göra.

De i London pågående underhandlingarne om återupprättandet och ordnandet av de rysk-engelska ekonomiska förbindelserna hava ännu icke satt några synliga frukter. Den privata äganderätten är ännu icke till fullo erkänd i Ryssland, och förrän detta sker kan icke utländskt kapital våga engagera sig i ryska företag.

President Coolidge i Förenta staterna förebådar en ny avrustningskonferens, avsedd att sammankallas sedan det europeiska skadeståndsproblemet sltugiltigt ordnats.

Mussolini, Italiens diktator, har förbjudit de av kommunister och socialister planerade 1-majfesterna.

Den danska socialdemokratiska regeringen är nu färdigbildad. Statsminister är Stauning, som även övertar handelsministerportföljen. En *kvinna* tillhör också ministären, nämligen fru Nina Bang, undervisningsminister.

——::——

VIA CRUCIS — VIA LUCIS.

Mät ditt liv med tappat och ej med vunnet,
Icke med drucket vin men med förrunnet,
Ty kärleks styrka står i dess offer skrivet,
Och av den som lider, har mest blivit givet.

Efter engelskan av E. Berner.

——::——

Fantasien.

Av * * *.

I.

Hur den verkar.

Begreppet *fantasi* sysselsätter rätt sällan våra tankar. Vi ana, att det är något som författare och konstnärer av olika slag behöva, och som därför måste ha värde för dem, men då vi icke tillhöra någon av dessa kategorier och icke hava någon förnimmelse av att fantasien betyder något för *oss* eller misstänka, att den skulle kunna göra det, intresserar det oss ej häller nämnvärt *vad* fantasien är, hur den verkar, och om den är en förmåga, som naturen skänker eller förnekar oss, om den kan förvärvas och utvecklas.

Och dock spelar förekomsten eller frånvaron av fantasi en avgörande roll i fråga om vad vi kunna få ut ur vårt liv av intresse, erfarenhet, glädje, lycka, arbete och framgång.

Det är fantasien, som gör barndomsåren med deras oviktiga händelser så underbart minnesrika, så sagolikt lyckliga att vår tanke långt fram i livet gärna återvänder till dem för att njuta och vederkvickas av den ljusa stämning fantasien för evigt inhöljt dem i. Vi gå som då med lätta steg och tindrande sinne under lindalléns höga valv fram mot den vita herrgårdsbyggnaden under det brutna taket och med de gröna fönsterluckorna, i vilka hjärtan utsågats av någon poetisk bygdesnickare. Fåglarne sjunga i skyn, den värmedallrande luften är fylld av ängsblommornas doft, en frodig humla höjer och sänker sig lättjefullt över blomsterrabatten, i backen mot blåbärsskogen beta våra väldiga hjordar av röda grankottskor och bortom åkrar och björkhagar blånar havet, från vars snäckfyllda strand våra barkbåtar för fyllda papperssegel stävade hän mot drömda fjärran länder, dit vår håg i suckande längtan drogs. — I sig självt ett helt vanligt landskap, något som vi längre fram i tiden upptäckte, omskapades det av vår barnsliga fantasi till ett sagorike, tusenfallt skönare än urbilden och där vi i outsäglig sällhet framlevde våra dagar.

Tag bort fantasien från barndomsåren och ni får en trist och förskräcklig tid med förmaningar, kält, läxplugg, mässling och skarlakansfeber som huvudsakliga beståndsdelar. Tänk er barnet utan fantasi och ni ser framför er den olyckliga lilla människovarelse, som alltid kinkar, alltid har tråkigt, som aldrig vet vad han skall "hitta på", utan alltid behöver roas av andra, en obegåvad, odräglig, beklagansvärd liten stackare, en plåga för sig själv och andra.

Sorglös och utan bekymmer är det dock företrädesvis i kraft av fantasien ungdomen njuter sin lycka. Det är den som ger färg och innehåll åt livets i sig själva betydelselösa små upplevelser, den som, föregripande händelsernas utveckling, målar framtiden i rosenrött, den som låter varje dag komma med famnen full av löften och som förespeglar ett äventyr i allt, i en ringning på tamburklockan, i en utbytt flyktig blick, i en förestående liten semesterresa.

Även medelåldern njuter gott av fantasien. Det är den som sätter spettet och hackan i nybyggarens händer, i en hägring visande honom den karga ödemarken förvandlad till en vacker gård med bördiga åkrar och ängar, där en gång barn och barnbarn tacksamt skola njuta frukterna av hans ärliga arbete. — Innan konstverket skapas, boken skrives, uppfinningen göres, det stora företaget blir verklighet, den ädla bragden utföres måste de ha tagit gestalt i en människas fantasi.

Den manliga fantasien, inställd på arbete och förtjänst, finner hundra nya lovande utkomstvägar, där den i detta avseende torvtiga kvinnliga fantasien, även om förmåga och kunskaper skulle räcka till mycket ståtligare uppgifter, icke kan utfundera något originellare och lukrativare än att taga emot inackorderingar eller koka karameller till försäljning bland vänner och bekanta.

Fantasien, anande andras sorger och lidanden, gör oss deltagande och barmhärtiga. Inriktad på det goda, ger den på alla områden näring åt vår idealitet.

Frånvaron av fantasi gör hjärtat träigt, kärleken till endast instinkt, människointresset till oförstående klandersjuka, religionen själlös, arbetet till en trampkvarn, havet till endast salt vatten och skogen till bara ved.

Fantasien, given oss helt säkert som en livsuppbyggande kraft, kan missbrukas, kan användas till skada för oss själva och andra. Den kan förbinda sig med det mörka i vårt väsende, fruktan, avunden, ohederligheten, lastbarheten, illviljan, hatet, förlänande dem en för vårt liv förhärjande styrka, men avgörandet om fantasien skall tjäna goda eller onda syften ligger icke i slumpens, icke i andras hand utan i vår egen, åtminstone sedan vi hunnit den ålder då vårt förstånd nått mognad.

— — —

I nästa n:r skall i en art. "Kristallglaset med smutsvattnet" dröjas vid vad fantasien är, hur den kan renas och utvecklas.

——::——

Snillenas största prövning är otvivelaktigt den att behöva leva bland alldagliga människor.

*

Den grad av begåvning som är nödvändig för att behaga oss är en ganska säker måttstock på den begåvning vi själva äga.

Helvetius.

Livets villkor.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Livets villkor äro hårda, knotar människan. Man inträder och utgår därifrån genom smärtan. En jämmerdal är jorden, en prövning, en skola hela tillvaron. Även när det varit som bäst var det blott möda och besvär.

Har människan verkligen skäl till detta allmänna missnöje med livet? Låt oss se och eftersinna! Redan vid sitt inträde i den jordiska tillvaron hälsas hon med jubel och glädje. Den gränslösa modersömheten vakar vid hennes vagga, faderskärlekens offervillighet skänker föda och röjer väg. För varje nytt steg har Gud sörjt med outtröttlig omsorg. Intet behov kan uppstå i hennes kropp eller själ, som ej den rika naturen står beredd att fylla. Hon hungrar och de härligaste frukter, de läckraste djur bjudas henne i den ymnigaste omväxling. Hon törstar och söta källsprång springa fram ur jorden. Solen lyser hennes arbetsdag, och när hon är trött av sin möda kommer med mörkret sömnen och försänker henne i fridfull ro. Men ej heller den sene vandraren är glömd: ännu lysa måne och stjärnor hans väg. Vidare skyddar bränslet människan för kölden, och trädens skugga för det brännande solskenet. Tusentals härliga växter och blommor skänka henne färgglädje och väldofter. Djurens hudar, ullen, linet, bomullsbusken, silkesmasken giva materialet till hennes dräkt. Hon har endast att taga och utnyttja av naturens aldrig sinande förråd. Mot varje sjukdom bär marken en motsvarande läkande ört, för varje gift, som hotar hennes liv, ett motgift, som skyddar det. för varje plåga en lindring. Intet är glömt eller oförutsett av den allvetande värd, vilkens underbara jord vi gästa. Ingen längtan kan uppstå utan att en motsvarande kraft uppstår, utrustad med förmågan att förverkliga den. Denna kraft är människosnillets, för vilket naturens bok öppnat sig, blottande sina hemligheter och möjligheter. Varje dess steg framåt har betytt en ny vinning. Det har skapat ordets, färgens, ljudets högsta uttryck, upphävt avståndets betydelse och dragit nytta av naturens hemligaste krafter.

Men icke ens allt detta är människan nog. Hennes hjärta längtar efter sympati, och även för detta hennes behov är väl sörjt. Ingen är skapad som ej äger sitt komplement i kärlek, vänskap eller gott kamratskap. Kort sagt, det gives intet behov nedlagt i människans väsen, som ej på det sinnrikaste sätt är tillgodosett.

Och dock är människan icke nöjd. Ja, hon är icke blott icke nöjd, utan den ringaste motgång eller prövning fyller henne med den svartaste otacksamhet mot de givna villkoren, med de bittraste känslor mot hennes öde. Hon är insatt i den underbaraste av världar, och ägde hon blott en bråkdel så mycken tacksamhet som Gud har godhet, skulle hon vara brädd med förnöjsamhet. Men i stället knotar och klagar hon. Erbjuder det närvarande ögonblicket ingen direkt anledning, vänder hon tillbaka till redan genomlevda sorger och bekymmer eller utmålar hon för sig kommande onda ting eller beklagar hon sig å sin grannes vägnar. I stället för att njuta den flyende minuten och söka fatta detta under som ligger uti att hon, *hon allena* bland allt skapat är den som själiskt kan hänföras av det skapade, vänder hon bort blicken från helheten och dömer bort jordens alla behag för en enda mörk detalj.

Är denna klagan berättigad? Kanske icke, men förklarlig. Framför allt beroende av människans egen dåraktiga böjelse att inrätta en timlig tillvaro såsom skulle den vara i all evighet. Hon överskrider med andra ord de naturliga behoven och skapar sig en hel mängd nya och onödiga behov som i sin tur förorsaka henne en hel mängd nya och onödiga bekymmer. Vidare måste hon i samhället, där tusentals öden trycka på hennes eget, där för henne ofördelaktiga jämförelser uppegga avund och oförnöjsamhet, där andras olyckor och sorger ständigt påminna henne om livets osäkerhet, och där hon slutligen lever alltför mycket avsöndrad från naturens stora möjligheter och läkedom ofta frestas till missnöje över sin lott. Det kan vara ett sunt missnöje i den mån detsamma utgör en kritik av mänsklighetens ofta otillfredsställande förvaltande av de jordiska punden, men det blir hädiskt och kortsynt, när det riktar sig mot Försynen.

Vi människor ha av Försynen fått allt. Utan förbehåll och utan åtskillnad till person är den stora rika jorden oss alla given. Vi borde fyllas av andakt inför denna omtanke utan gräns, inför denna givmildhet utan slut. Bliva sorglösa såsom fåglarna under himmelen och liljorna på marken. Vi äro ju dock endast gäster för en kort tid, resenärer på en begränsad väg. En tid vars synrand smälter samman med evighetens, en väg vars alla visare betydelsefullt peka uppåt mot den Okände i vars beskydd vi stå. Vi borde bevekas av så mycken godhet och barmhärtighet och låta, om också endast som ett svagt återsken den kärlek, som hägnar oss, strömma ut även från våra hjärtan över alla dem, som blivit våra reskamrater på färden. Kanske de villkor vi beredde varandra då skulle bli mera lika dem som utan förbehåll äro oss själva givna — den mörka jordiska jämmerdalen en ljusets och sångens väg till paradiset.

——::——

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning; Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Icke mer än så?

I en artikel, skriven för att väcka kvinnornas samhällsintresse och förmå dem att studera dagens frågor, fanns följande förmaning till de gifta kvinnorna:

"Kommen ihåg, en hustru skall icke vara endast sin mans hushållerska och hans barns mor utan hans kamrat och deras lärare.

Vilken torr fantasi, vilken oförmåga att finna en hög syftning!

En mor sitt barns lärare! Icke mera än så? Det finns tusende som skola överglänsa henne på detta område, som skola veta mera än hon och kunna skickligare meddela det. Hon skall kunna ersättas av vilken insiktsfull pedagog som hälst.

En mor skall för sitt barn vara vad ingen annan bryr sig om eller kan vara, dess skyddsängel. Hennes viktigaste uppgift är icke att fylla barnets hjärna med kunskap, men att utveckla dess själ, dess känsla för det sedliga, det sköna, det sanna.

Ett barn utgår ur lärarens hand som en kunnig lärjunge, ur sin mors som en karaktär.

Man dyrkar sin mor icke för vad hon kan och vet, utan för vad hon är i hjärta och sinne.

Betecknande i detta hänseende är den tyske filosofen Kants uttalande om sin mor, en enkel och på bokliga kunskaper hel säkert mycket fattig hantverkarehustru. Hon var enligt sonens utsago "en kvinna med stort naturligt förstånd, ädelt hjärta och en äkta, alls icke svärmisk religiositet". — "Jag kommer", försäkrade han på sin ålderdom, rörd såsom alltid då han talade om den älskade modern, "aldrig att glömma min mor, ty hon planterade och vårdade hos mig det första fröet till det goda, hon öppnade mitt hjärta för intryck från naturen, hon väckte och utvidgade mina begrepp och hennes lärdomar ha utövat en varaktig, välgörande inverkan på min levnad".

— — —

"En hustru skall vara sin mans kamrat". Icke mer än så?

En kamrat kan vara nästan vem som hälst, som slumpen för i ens väg. En kamrat är icke ens så mycket som en vän, vilken dock är en av hjärtat utvald.

Hustrun-kamraten tycker man sig se vid mannens sida i arbetet, i nöjet, och även som en skicklig och duglig husmor, men det är icke något omistligt över henne för det. Tusende skulle kunna ersätta henne i alla dessa avseenden, kanske vida överträffa henne.

En hustru skall vara något därjämte, något som ingen annan är, hon skall vara sin mans goda genius. Hon skall eftersträva det som ingen annan har omsorg om, att göra honom till det bästa han i olika avseenden kan bli. "En mor kallar till gott eller ont, en maka fullbor-

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Eleonora Duse.

†

Det står en sällsam gloria kring somliga namn. Och när den glorian en dag slocknar känns det tomt och ödsligt som om en sol gått ned.

Ett sådant namn var Eleonora Duses. Man ser henne för sig, sådan hon fixerats i den världsbekanta porträttbilden från d'Annunzios skådespel, en uppåtvänd profil, finskuren som en kamé, tragisk såsom övergjuten av en världssorgs skugga. Lidandet var även hennes djupaste inspirationskälla. Det fanns blott en tragedienne till i världen, vilken såsom Eleonora Duse kunde skildra sorgen, hjärtekvalen, döden, nämligen Sarah Bernhardt. Det måtte även ha varit ett stort ögonblick då dessa två sceniska världsmakter en gång möttes. Med vilket omätligt intresse skulle ej tragediennen från Vigevano ha mött tragediennen från Belle-ile och vice versa!

Vem var störst? Omöjligt att säga. De voro båda världens två största skådespelerskor, som åtminstone delvis vunno sina mest glänsande segrar med samma repertoar, att nämna Sardous Féodora och måhända framför allt Marguerite Gautier i Kameliadamen. Kanske gav Sarah Bernhardt större konst, Eleonora Duse mera liv. Men dock voro de så närbesläktade som om samma fé stannat vid deras vagga och skänkt dem enahanda gåvor. Båda blevo de inom sin konst det högsta uttrycket för sina respektive nationers kultur. Liksom Sardou skrev för Sarah Bernhardt så skrev d'Annunzio för Eleonora Duse. Men medan den förras repertoar nästan uteslutande var fransk spelade Eleonora Duse även germanska och nordiska kvinnotyper såsom Magda i Sudermanns Hemmet och Nora i Ibsens Ett dockhem. Hon var en självständig och djärv ande, som strävade efter förenkling, stil, skönhet och natur på scenen. Själv försmådde hon smink. och lysande toaletter. Hon spelade så att säga med naket ansikte, som blev intressant, fängslande, gripande, skönt allenast genom den fenomenala skala av skiftande uttryck som under skådespelets gång återspeglades däri.

Hon uppträdde icke — hon levde. Hon återgav icke — hon var. Var den sista av samtidens två största tolkarinnor av mänskligt lidande och liv.

När får världen återigen hennes like?

Yvonne Gaspard.

——::——

Ett kvinnligt sinne utan fromhet är som en blomma utan doft.

E. Marlitt.

——::——

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget
SVEA
Göteborg.

Nyheterna för Våren
inkomma nu dagligen.
Gustaf Byrmans Enka
10 KORSGATAN 10.

Osedda törnen.

Vem bär skulden?

För någon tid sedan blottades i pressen en till eftertanke manande interiör från ett läroverk i huvudstaden. En lärare, som sannolikt på ett mer än vanligt oförsynt sätt blivit utsedd till föremål för elevernas drift och nojs, bragtes en dag, då spektaklet som vanligt upprepades, till besinningslös vrede, som medelst örfilar och urskillningslöst utdelade slag, föranledde grov misshandel mot en av skolans elever. Händelsen, som ju fått sitt efterspel, blev så mycket mera bizarr som den misshandlade gossen vid igångsatt undersökning visade sig relativt oskyldig till det uppträde, som blev droppen för mycket i lärarens av årslånga förödmjukelser redan rågade kalk.

Ur föräldrasynpunkt är det givetvis oursäktligt att agan i skolan under några förhållanden utdelas på sådant sätt att den kan bli till framtida men för deras barn. Vad en till det yttersta bragt människa under säregna och i viss mån förmildrande omständigheter tillåtit sig i detta dessbättre enastående fall skall dock icke här medräknas. Men även under vanliga förhållanden kan skolagan få olämpliga former. Framför allt borde örfilen ovillkorligen bannlysas. Det skulle uppställas såsom ett oeftergivligt villkor att varje skolas rektor eller föreståndare meddelade lärarekåren ett förbud mot att vid bestraffning använda sig av örfilen eller någon som helst art av slag i huvudet. Denna människans på en gång ädlaste och ömtåligaste kroppsdel är icke platsen för aga och slag. Obotliga öronsjukdomar, ett livslångt psykiskt lidande kunna bli de direkta följderna. Ett absolut förbud mot denna bestraffningsform vore därför det säkraste sättet att förebygga allt missbruk av densamma.

Ovannämnda händelse väcker emellertid även andra reflexioner. — Vad ligger ej bakom en dylik historia? — Hur har ej tålamodet frestats ända till bristningsgränsen, innan en av naturen saktmodig man drives till ett så besinningslöst raseri. Med minsta kännedom om en pojkskaras uppfinningsrikedom i syfte att förbittra en lärares liv, förstår man utan förklaring dennes lidanden.

Och här vänder sig kritiken mot föräldrarna. Det råder förvisso icke den rätta andan i de hem, varifrån söner utgå, som med ohöljd grymhet och råhet kunna göra en lärare till föremål för sin drift och sitt nojs. Ursäkten att föräldrarna icke gärna kunna veta, vad barnen taga sig för i skolan är icke hållbar. En gosse, som i sitt hem fått inplantad aktning för sina uppfostrare och som allvarligt lärt sig förstå att faders och moders myndighet här gör gemensam sak med läraren, uppför sig icke som en ligist i skolrummet. Möjligen kan han på grund av livlig temperamentsläggning i vissa fall glömma sig, men han glömmer sig ej därhän att han sätter sitt förakt för en viss lärare i system. Där sådant händer — och det händer tyvärr alltför ofta vid våra skolor och läroverk — stå försumliga föräldrar som de främsta ansvariga. Läraren kan, synes det, ju visserligen klaga hos skolans rektor, men därigenom vinner han vanligen blott att till verkliga fiender förvandla dessa pojkar, som förut endast varit hans plågoandar. Av fruktan att göra ont värre, att med säkerhet ytterligare skada sin prestige och möjligen äventyra sin befattning föredrar han därför att tiga och lida.

När man betänker hur föga en pojke är skickad att bedöma en lärares värde och hur hans grymhet i allmänhet utlöses, icke mot den minst värdefulle utan mot den i hans ögon svagaste och känsligaste, samt hur han i regel är fullkomligt okunnig om hur ödesdiger hans drift stundom verkar, kan man icke döma honom för strängt. Men föräldrarna, som vid middagsbordet leende åhöra sonens berättelser om klassens nya bravader mot den utsedde driftkuckun inom lärarekåren eller som i andra fall slå dövörat till för sina barns upplevelser i skolan ha icke tillfredsställande fyllt sin plikt. De ha underlåtit att lära sin son förstå att han i skolan är representant för sin familj. Hans hedrande uppförande är familjens heder, hans vanh drande uppförande familjens skam.

Härmed är ej sagt att icke också barn med den allra bästa uppfostran skulle kunna råka på villovägar. Ingen födes fullkomlig. Men det är en stor skillnad på *arten* av förseelser. Dylika som äro följden av för livlig fantasi, okunnighet om vad en handling innebär eller för hett blod behöva i regel icke tyda på någon dålig karaktär. Men när barnanaturen blir gemen är det hög tid att bli betänksam. Där står handlingen för dörren som måste hänföras under det föraktligas rubrik. Och det är fegt och gement, när en hel klass av pojkar sammangaddar sig mot en enda lärare och systematiskt förbittrar hans liv med sin grymma drift.

Fyrtio mot en! Försök att få en äkta svensk pojkes hjärta att med en sådan bild för ögonen klappa varmare för de fyrtio!

Föräldrarna skulle säkerligen kunna få sina pojkar att förstå synpunkten.

Låt oss gäna behålla gosselynnet och gosshumorn! Men låt bara inte aktningen och ridderligheten dö ut på deras bekostnad.

En svensk kvinna.

——::——

Den verkligt piffiga
Hatten
fås i Magasin Vogue
Kungsgatan 50, 1 tr.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Räven och åsnan.

Jag mötte fru T. på refugen vid Västra Hamngatan.

Det finns ingen refuge i hela stan, där man säkrare möter folk än där. De som en gång kommit dit komma nämligen aldrig därifrån. Alltså mötte jag henne på den refugen.

Hon såg blåfrusen och bekymrad ut som man gör nu om vårarna.

— Har du märkt, frågade hon plötsligt sedan vi hälsat, har du märkt att människorna bestämt blivit fulare på sista tiden?

Hon såg att jag nappade och fortsatte ivrigt:

— Det finns visserligen ansatser hos en hel del, men heller inte mer. Antingen är hyn för gul eller munnen för stor eller näsan för lång eller ögonen för små och utrycklösa. Den verkliga skönheten med den klara hyn, den strålande blicken, de i varje detalj fulländade dragen ser man numera inte ett spår av.

Uppeldad av sin idé grep hon mig i armen.

— Gör en promenad med mig! sade hon. Och tänk på saken skall du få se att jag har rätt!

Vi gingo Västra Hamngatan fram. Människor av alla åldrar, kulörer och utseenden tågade förbi, men ingen med utsikt att taga pris i en skönhetstävlan. Vi fortsatte Södra och Östra Hamngatorna med samma resultat.

Saken började intressera mig.

— Vi försöka Avenyen, föreslog fru T. Där brukade jag i min barndom tycka att alla vackra människor samlades.

Vi gingo Avenyen. Vi mötte en hund, fyra bilar, två spårvagnar och en motorcyklist, som såg ut att ha lånat sitt kopparröda ansikte från en modern målning.

— Där ser du! utropade fru T. triumferande. Har jag inte rätt. Människorna ha faktiskt blivit fulare. Tänk bara hur söta barnbilder vi sågo i vår ungdom. Och titta på barnteckningarna i våra dagar. Nu se barnen på dem ut som trollen och häxorna gjorde i våra bilderböcker.

Fru T. hade kommit riktigt i tagen. Hon dirigerade energiskt färden in i Vasaallén. Den låg öde som under en midsommardag. Vi fortsatte Gamla Allén fram till Järntorget. Fru T. utvecklade för mig sina idéer om mänsklighetens förfulande och kastade med en djärv hypotes skulden på de modärna målarna. Mänskligheten blev vad den såg. Vi och våra mödrar sågo idel vackra tavlor — ergo . . . Nutidens däremot blott de hiskligaste ting.

Jag var idel öra. Vi hade nått fram till Järntorget och utan att jag märkt det stannat vid fru T:s port.

Fru T. räckte mig handen med ett illfundigt leende.

— För rästen vet jag inte alls om mänskligheten blivit fulare, sade hon med ett retsamt skratt. Men jag fiös så förfärligt därborta och måste narra dig med på en promenad. Tack skall du ha! Det var bara det jag ville.

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

Blomsterhandeln "Bellis"
Telefon 14361
Rekommenderas.
KRANSAR, BUKETTER & KISTDEKORATIONER till alla prislägen
Magasinsgat. 11, Hörnet av Kungsg.

EAU DE COLOGNE
i tvättvattnet
gör morgontoiletten uppfriskande och behaglig.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

Sjukgymnastik
och
- Massage -
meddelas av
TORBORG DAHLLÖF
Ex. från Doktor Arvedsons institut, Stockholm.
Seminariegatan 22. Tel. 14810.

Jag återvände fundersam in mot staden. Jag önskade mig mest av allt en spegel, inte för att se om jag blivit fulare, utan om inte ett par långa åsneöron stucko fram under min två vintrar och en halv vår gamla hatt.

Ragna Peters.

——::——

Domaren: — Hur vill ni förklara, att ni räknat er till godo en hel del pängar, som ej varit era?

Den anklagade: — Jo, herr domare, jag är ibland litet konstig i huvudet och vet då inte riktigt vad jag gör.

Domaren: — Men det är ju märkvärdigt, att ni i så fall aldrig räknat galet åt andra hållet, så att det exempelvis kommit er chef till godo.

Den anklagade: — Nej se, herr domare, jag är inte konstig på det sättet.

——::——

Solen bleker! men våra ljus- och tvättäkta Bomullstyger, Möbeltyger o. Gardiner motstå i åratal dess inverkan.
Prover sändas — Presisera godhetsfullt vad Ni önskar
KONSTFLITEN, Avenyn, Göteborg

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Varje afton kl. 8:
Populär föreställning
Martha.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8:
Påsk.

Nya Teatern.
Varje afton kl. 8:
Nygifta.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9,
övriga dagar kl. 8:
Priffe.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BRÖDERNA ÖSTERMANS HUSKORS.

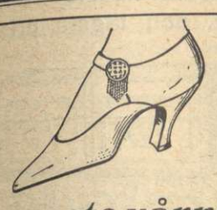
De senaste vårnyheterna exponeras i
City
Kungs. 51 Skomagasin. Tel. 9179.
Se skyltfönstren.

STORT URVAL
av

SMAKFULLA DAMHATTAR
till billiga priser i
Arkadens Modemagasin
TEL. 17123

En girig kan ej göra något bättre än att dö, ty i livet är han varken Gud eller människor eller sig själv till någon nytta.

M. Luther.

—::—

Teater.

Nya teatern har i säsongens elvte t mme fört fram en ny pjäs, vilken, om löjen och skratt ännu anses åtråvärda, bör tillförsäkra teatern goda hus ända tills portarne vid sommarens definitiva inträde någon månad härefter stängas. Stycket heter "Nygifta" och är av amerikanskt ursprung. Det är omöjligt att ens antydningsvis redogöra för handlingens invecklade men fullt anständiga och otroligt muntra, snabbfotade gång. Vilken mängd av förvecklingar, vilka häpnadsväckande situationer, vilka olösliga knutar, vilka knalleffekter, vilken lycklig och tillfredsställande avslutning, vilk t bifall, vilka applåder! Herr och fru Selander förde själva och med all framgång sina trupper i elden.

*

Lilla Teatern, "Priffe".

Strax före pressläggningen smeto vi in ett ögonblick på Lilla Teaterns generalrep av "Priffe".

Eldprovets särskilda stämning vilade över den tomma salongen. På scenen sutto fyra svenska herrar kring ett bord och smällde med kortlapparna. Lamporna brunno över en idyllisk svensk heminteriör — i bakgrunden hade damerna rett sig en egen vrå för söm och småstadsskvaller. Det hela artade sig att bliva den allra fridfullaste afton. Och skulle säkerligen ha blivit det, om inte en av herrarna vid spelbordet haft ett så fruktansvärt humör och om en annan av dem kunnat spelreglerna litet bättre. Nu blev det i stället rabalder — ett himmelens uppträde som innan man hunnit blinka utvecklat sig till en småstadsskandal av för de i pjäsen uppträdande gripande dimensioner.

Åskådarna däremot få sig uteslutande ett gott skratt. Det hela är enkelt, lättfattligt och underhållande på det särskilda sätt som vårt svenska landsortsliv har så stora förutsättningar att bli — d. v. s. från scenen. Det visar innandömet av en svensk småstads sällskapsliv och lär den odödliga regeln att man icke utan håll bör passa på hjärter.

Vi spå att Priffen kommer att uppta en mördande konkurrens med bridgen.

—::—

Barnpsykologi.

På det sista i dessa tider skrives och talas så mycket, särskilt i Förenta staterna, där man synes ha tid för även andra intressen än politiska förvecklingar, om nödvändigheten för föräldrar, lärare och uppfostrare i allmänhet att äga insikt i barnens själsliv.

Vill Ni göra rummet ljust och glatt
KÖP DÅ TANGENS GARDINER
Bästa Fabrikat

Den sorgliga händelsen i Kalmar, där en 11-årig gosse varit försvunnen sedan den 18 mars och antagligen själv sökt döden, är ett ytterligare bevis på de olycksaliga följderna av denna okunnighet. Det hade gått illa för gossen i skolan, och lärarens förebråelser hade utmynnat i förklaringen, att han gjorde bäst i att lämna skolan. Den lille, vars föräldrar voro bosatta på Öland, bodde hos en moster och hade vid hemkomsten från skolan fått ytterligare bannor, vilket grep honom så hårt, att han vid 5-tiden försvann, utan överrock och mössa. Denna omständighet tyder ju på att han i sin förtvivlan beslutit taga sitt eget liv. — En belöning å 2,000 kr. har av de olyckliga föräldrarna utlovats till den som återfinner gossen levande eller död.

Det är barnets ytterliga hjälplöshet och vanmakt inför livets svårigheter som driver det till förtvivlan. Barn sakna sinne för proportioner och detta borde de äldre inse och behandla dem därefter. Och så barnets ensamhetskänsla, långt mera utbredd än folk anar. Dockan och teddybjörnen kunna vara ett slags surrogat, men de mångtusenden som inte ens äga tillfälle till denna tröst, hur ha de det?

Hur många barns nervsystem har ej blivit förstört av det slags skräck som ovist religiöst nit utövat. Skrämsel i barnaåren sätta inte styrka i ryggraden eller stål i viljan — den kan skapa en fanatiker eller martyr, men sällan en stark och lycklig människa. — Vi ha ont om solskensnaturer i vårt karga land, och det beror kanske på en glädjefattig barndom. Här kanske någon protesterar och hänvisa till barnköerna utanför biograferna, läsning av tidningarnas s. k. barnsidor, idrott och sporttävlingar m. m. Intet ont sagt om dessa glädjetillfällen, förutsatt att ledningen ligger i *rätta* händer och företaget icke endast vilar på ekonomisk grund utan även skattar åt det etiska momentet. — Det är dock i *hemglädjen* det mest brister för barnen. Det finns mer än en vuxen man och kvinna som talar bittra ord om att icke äga ett enda ljust minne av barnddomshemmet, och dessa hem ha gällt för att vara synnerligt goda och respektabla — men där har fattats *förtroende*. Föräldrarna ha ej *förstått* barnen. Den som skriver detta hörde en gång en gammal mor på sin dödsbädd klaga över att det som mest plågade henne då hon såg tillbaka på sitt liv var att hon ej, som hon velat, räckt till för sina barn — de kände sig nog ofta ensamma. — Hon tänkte ej på det stora antalet som en mildrande omständighet.

Den amerikanske förf:n Robert Ingersoll har i ett av sina arbeten, en liten parallel, som passar i detta sammanhang. Det är två ynglingar som lämna föräldrahemmet. I det ena säger fadern: Du går nu ut i världen för att skapa dig en ställning genom egna krafter, uppför dig väl, var hederlig och arbetsam men lita ej till hemmet, utan kom ihåg att om du ej gör oss, dina föräldrar, glädje och heder, så äro hjärtan och dörrar stängda för dig.

Den andre fadern sade samma ord om arbetsamhet och redbarhet, men slutade sitt avskedstal helt annnorlunda: Skulle du misslyckas, så kom ihåg att hur bruten och olycklig du än må vara, så står ditt hems dörr öppen för dig, liksom våra hjärtan.

Vilken av de sönerna tror ni hade mest utsikt till framgång?

Frigga Carlberg.

Sportkostymer från 5 år Kr. 18:—
Kavajkostym från 7 år „ 18:—
Bluskostym från 5 år „ 23:—
Gossrockar från 1 år „ 22:—
Berlin's
FISKTORGET

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

A.-B.
Herkules Skodon
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

Ett paket Knäckebröd
med etikett enligt denna avbildning, tillförsäkrar Eder ett tunt, handbakat och enastående välsmakande bröd.
Efterfråga våra tillverkningar hos Eder specerist!
AKTIEBOLAGET GÖTEBORGS-KNÄCKEBRÖD

Tidningarna som kulturbärare.

Det var en gång en lärd man, som kom på besök i ett lanthem. Till sin glädje fann han där en hel del förträffliga böcker och sade några ord om den trevnad och nytta läsningen av dem säkerligen beredde. Men då fick han till svar: "Jag hinner aldrig läsa böcker, jag läser bara tidningarna".

Uttalandet är nog — skriver i "Barometern" kyrkoherde Erland Björck — ganska karaktäristiskt och pekar på en allvarlig fara för hela vår folkbildning och hela vårt folkliv, vilken kan bliva ödesdiger om inte tidningarna känna sitt ansvar som kulturbärare. Den nyligen avlidne norske författaren Arne Garborg säger härom i sin märkliga bok "Den bortkomne fadern": "Allt röra tidningarna ihop och ge oss tre livsåskådningar om dagen, men taga eftertanken ifrån oss. Vem kan hålla kvar en allvarstanke, vem kommer ihåg ett kraftigt ord från i går till i dag. Vi bli urvattnade. Allt går i en ström: gyckel och sanning, nöjen och mord, kyrka och cirkus, berömliga gärningar och bovstreck — allting är bra, som fördriver tiden, och allt är glömt, när tidningen är läst."

Ja, så ödeläggande kunna tidningarna verka, om de icke äro tjänare åt högre makter, utan endast inpiskare av färdigbildade åsikter eller

Claes Öhléns
53 Kungsgatan 53
Största sortering i:
Handvävda Bomullstyger,
Zephyr, Tryckt Hollands,
Frottétyger,
Handdukar, Dukar,
Servietter.
Blekta och obl. Vävnader,
Damunderkläder,
Broderier etc.
— Billigaste priser. —

BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan, Göteborg.
Stort urval av vackra **Ylletyger, Viyella** i ylle och bomull, **Bomullsflaneller.** Handvävda, färgäkta **Bomullstyger, Hvita Väfnader,** bästa fabrikat. **Strandkoftor, Lahmans Tricotunderkläder, Strumpor, Underkjolar, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner,** stort urval, **Möbeltyger, Borddukar,** stor sortering, vackra mönster, **Linneduktyger,** bästa fabrikat. **Handdukar, Sängtäcken, Filtar, Sticktäcken. Prima Ylle- och Bomullsgarner.**
Å helt stycke 10 %, samt å stufvar. Till Tricotstickerskor lämnas rabatt å garner.

KNUT HEURLINs Hemslöjd
KORSGATAN 8
GARDINER, MÖBELTYGER, BOMULLSTYGER, MATTOR.
ENORMT BILLIGA PRISER.

Bland kvinnor.

Av *ELLEN BERNER.*

II.

Han är gasad och bombslagen, hans nervsystem, som aldrig varit starkt, är ohjälpligt förstört, men han är jämförelsevis lycklig nu, kanske just på grund av den ovanligt låga mentalitet, som alltid utmärkt honom, och som nätt och jämnt tillät honom att komma med i rullorna på en tidpunkt då dessa voro som minst nogräknade. Han följde som ett får i flocken, smålog vänligt mot alla kamrater, även de ondskefullaste, vilka därför snart tröttnade på att plåga honom och gåvo honom det rättmätiga överseende man är skyldig den ofarligt sinnessvage.

Hans förstånd räckte icke till förfruktan eller illvilja gentemot någonting, och när det gällde att bära sårade ur stridslinjen, arbetade han som en obrottslig maskin, av intet bragt en tum ur kosan. Om vän eller fiende hjälptes ur dödskäftarna, var honom detsamma. Hans kompani förnekade att han alls kunde skilja mellan de sårades uniformer.

Modern älskade honom, det ständiga barnet, med ett hjärta, ur vilket kniven aldrig kan dragas ut. Själv som ett barn, ett förvånat och överraskat barn, hade hon fött honom. Sjuttonårig, just fri från skolan, hade hon av föräldrarna, vilkas förmögenhetsställning var osäker, blivit gift med den omkring 50-årige millionär, ett underbart öde just då hade kastat i deras väg. Visserligen var åldersskillnaden något för stor, men . . . men som en så rik änka kunde ju Charlotte sedan ta vem hon ville. Ännu hade hon ju icke fästat sig vid någon, så de förtänksamma föräldrarna kunde med gott samvete fästa henne vid den halvåldrande millionären.

Det dröjde flera år, innan hon vaknade. Men *när* hon gjorde det, blev det på allvar. Hon fann sig sida vid sida med en främmande man med vilken hon aldrig haft eller kunde ha något annat gemensamt än grytorna och tallrikarna. Hon fann sig som mor till en svag och färglös varelse, vilken i sin stackars hand höll den enda tunna tråd, varmed hennes hjärta hängde vid människolivet, det förvånande, förvirrade människolivet.

Föräldrarna hade dött, belåtna med att hon var så väl försörjd. Som mannen strax efteråt hade börjat att i en oväntad kristid lida allvarliga förluster, och genom långvarig andlig overksamhet hade förlorat förmågan att ersätta dem, fann hon honom villig nog att lyssna till förslag om skilsmässa, som endast skulle kosta honom ett jämförelsevis ringa bidrag till sonens underhåll.

Det allt annat undanskjutande intresset för Charlotte blev nu under flera år att försörja sig och delvis sonen. Efter att ihärdigt ha bekämpat den nackdel ett liv i sysslolös lyx hade givit henne, började hon finna det roligt, att hon åtminstone lyckades hålla huvudet uppe över vattnet. Att få slantarna att räcka till det nödvändigaste blev för hennes så länge obrukade livskraft, ett spännande spel, vars vinnande point hälsades med en dittills aldrig förr känd tillfredsställelse.

Så småningom vann hon allt större förtroende och därmed ökade inkomster. Samtidigt blevo hennes fåtider allt tommare. Ehuru länge en vacker kvinna, visade hon så avgjort sin misstro till sin lyckoförmåga, att ingen vågade bryta denna till synes så fasta stackars övertygelse. Efter kriget blev sonens tillstånd henne en ökad, aldrig helt vilande hjärtevärk, vars enda bleka tröst var den slagnes oförmåga att själv känna sitt obotliga elände.

Med ömhet tar hon upp det solkiga brevet och läser de föga sammanhängande meningarna. Denna gång går där likväl någonting likt en röd tråd genom soldatens brev. Det är tanken på en ung flicka han händelsevis mött hos modern under sitt sista julbesök. Dragen av vänskap och beundran till hans mor, hade den unga flickan känt ett djupt medlidande med hennes vanlottade son o. försökt visa honom intresserad vänlighet. Det var nog: hädanefter är hon för honom den enda utvalda. Han vill fläta en riktigt vacker arbetskorg åt henne, och han ber modern, att när den kommer först fylla den med konfekt och några mycket vackra frukter, innan hon skickar den vidare. Han får ju stundom lite betalt för sin korgflätning, så han kan nog betala det när han kommer nästa jul.

Modern suckar sakta och lägger ner brevet. Hon har varit glad, att det kvinnliga hittills spelat så liten roll i sonens liv. Nu ser hon, hur bara minnet av ett par mörka och varma ögon fyller invalidens tillvaro med nya känslor och önskningar. Skall tragedien bli ännu djupare, olyckan än mera kännbar? Skall han förlora även den själlösa belåtenhet han hittills känt vid att få sitta mätt i solskenet utanför porten och röka sin cigarrett? Hon vet att den unga flickan som icke längre är så alldeles ung utan väl förstår vad hon gör, står i begrepp att gifta sig med en äldre man, till vilken hon länge känt sig dragen, men som tvekat fria på grund av åldersskillnaden. Som *hon* emellertid kommit på det klara med att honom vill hon ha och alls ingen annan, har även detta hinder övervunnits, och hon skall vara en mycket lycklig brud. Hon skall få starka och livskraftiga barn, ty hon har valt sin make själv och övervunnit hindren med den enda rättmätiga makten, kärlekens. Hon skall i sinom tid få höra barnbarns steg trippa igenom hennes ålderdoms stillhet, och glada skratt skola ofta fylla hennes boning, hur gammal hon än blir. Hon har tillåtit sig den stora lyxen och den enda nödvändigheten, att låta sitt hjärta tala tydligt, innan hon format sitt öde färdigt — eller tillåtit andra kasta det i smältdegeln.

Den skära lampans ljus kastas över tunna fingrar som nervöst plocka och plocka utan att gripa något. Charlotte tycker i kväll, att hela livet glidit henne meningslöst förbi. Där sitter nu någonstans i andra ändan av det stora landet en krasslig och utfattig gubbe på 85 år, hennes enda barns far och hennes make inför världen i flera år. Hon ryser vid tanken på att någonsin behöva återse honom och hans slocknade blick. Hennes son är en evig smärta, han är 34 år, en frisk mans kraftigaste, lyckligaste verksamhetsålder. Hon äger intet hem, och hon tror icke på något för sig, heller. Hennes för-

A.-Bol. NYA BIKUPAN
Kungsgatan 45. Göteborg.
Vitvaru- & Brudutstyrselsaffär
BARN- & BABYKLÄDER
RIT. & PÅB. HANDARBETEN
Telefon 5107

Goda inköp
av Konserver rökt Lax, rökt Ål, Räkor m. m. i N:o 55. Smör, Ost, Långedragsbröd i N:o 60.
Bazar Alliance.
Tel. 4570 till båda butikerna.
Alla varor av bästa beskaffenhet.
Butikerna närmast ing. från Bazargatan.
A. MAGNUSSON

HUSEL.-HOFLEVERANTÖR
Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Ziwertz' Momentan
färgmedel för ögonbryn, hår och skägg, ögonblicklig verkan. Fäller ej vid tvättning. För hälsan oskadlig. Finnes i 4 nyanser. I parti och minut hos Kungl. Hovleverantör
Ziwert'z Eftr.,
Lorensbergsgatan N:o 7, Göteborg. — Tel. 1098

Bråsths Konditori
Victoriagatan 1 B (hörnet av Storgatan)
REKOMMENDERAS.

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

nutidslivets marionetter. Då alstra de en "tidningskultur", som med rätta står lågt i kurs, vare sig man möter den hos mötestalaren, som söker stödja sina ord med talrika notiser ur gulnade tidningsurklipp, eller hos mannen som vet allt och kan yttra sig om allt sedan han läst de fetaste rubrikerna i de senaste tidningarna och vars kultur är ungefär lika djup som trycksvärtan. Man kommer härvid ofta att tänka på en författares bistra ord om "broschyrmänniskan", som renodlad är "en den vedervärdigaste produkt av den modärna tidsandan, en steril och själlös varelse, en enda hög av unken makulatur".

Därför måste tidningarna vara kulturbärare, som lysa och leda fram mot mänsklighetens mål, icke bara nyhetsmagasin, partiorgan eller hopkok av alla dagens tal och tycken. Detta känna nog tidningsmännen själva ju mer man inser pressens betydelse som makt i andelivet. Men det är naturligtvis icke nog med tillfälliga artiklar och lättklippt spaltfyllnad, utan man ville att det skulle stå ett varmt hjärta och en ärlig vilja även bakom en tidnings uttalanden i de stora livsfrågorna.

Naturligtvis ställer sådant stora krav på en tidning, men den vunne bestämt i samma mån de fylldes. Ty om "allt är glömt, när tidningen är läst", då glömmer man nog också att tacka den. Men blir tidningen en vägledare till klarare syn, djupare kultur och rikare liv, då blir den en vän, som man tacksamt har i minne, gärna lyssnar till och förtroendefullt följer.

—::—

Något om gardiner.

Vår uppblomstrande svenska industri har i en mängd fall gjort oss oberoende av utländska fabrikat genom att ställa till vårt förfogande motsvarande varor, lika prisbilliga och ofta överlägsna i fråga om kvalité och hållbarhet. Så är fallet med gardiner, varav tillverkning sedan mer än tio decennier bedrives av *Tangens Trädgardinsfabrik* vid Stockholm, vars fabrikat vunnit stor marknad icke blott inom vårt eget land utan även utanför dess gränser, särskilt i grannländerna.

Fabriken, vars grundläggare är fabrikör Ch. Sundt, har under årens lopp växt ut till betydande dimensioner och sysselsätter nu halvtannat hundratal arbetare och arbeterskor.

Gardinens första upprinnelse i fabriken är garnhärvan. Garnet — det är alltid tvinnat garn som användes — spolas och varpas på maskiner av särskilda mått och modeller vilka icke ha någon som helst likhet med vad som förekommer vid handvävning.

När garnet är färdigspolat, börjas vävningen. Till en väv åtgå 13000—15000 spolar. Vävmaskinerna ha en bredd av något mer än 8 meter, och av gardiner av viss bredd vävas ofta 13 våder på en gång.

Tangens fabrik har egna konstnärer som komponera mönstren, vilka oupphörligt varieras. Under de 25 år verksamheten varat ha använts mer än 15,000 mönster. Dessa mönster tecknas och skäras ut på pappskivor. För en oinvigd te de sig blott som hål vid hål. Men det är just dessa hål, som utgöra mönstret i gardinen. Man måste vara ytterst noga med, att dessa pappskivor, s. k. Jacquard-kort, äro fullständigt felfria, ty om det finns den minsta lilla bristning kan hela väven bli förstörd. Därför råder också den allra strängaste kontroll på de olika avdelningarna, och särskilda reparationsrum finnas också till varje avdelning.

Sedan gardinerna blivit färdigvävda undersökas de på det noggrannaste för avhjälpande av möjliga fel. Eventuella fel lagas på så mästerligt sätt, att ingen kan upptäcka var de varit. Det är unga flickor som utföra dessa lagningar för hand.

Nu kommer en ny detalj — gardinerna skola sys ihop i långa längder i och för tvättning och dessa ha en så respektabel utsträckning som 10,000 mtr. När längderna bliva färdiga går det hela ned i "tvättstugan", som ser ut att vara avsedd för jättar. Bykkaren äro av dubbel manshöjd, och allt går naturligtvis på maskinell väg, tvätt, vridning och torkning. När gardinerna äro torra, granskas de återigen och föras sedan upp till strykrummet. Här spännas de trådrakt i de stora maskinerna och gå mellan valsar av metall, som äro upphettade medels ånga och giva den rätta appreturen. Langetten i kanten sys på maskin, och alltefter som denna blir färdig, kontrolleras arbetet, så att ingen som helst felaktighet förefinnes. Så vikas gardinerna och läggas ihop i stycken om 50 meter eller olika antal lufter. Härmed äro gardinerna, åsatta *Tangens* välkända handelsmärke, färdiga att sändas ut i marknaden till husmödrarne, för vilkas inköp den fosterländska appellen "gynna svensk industri", glädjande nog synes på väg att bliva den ledande principen.

—::—

Lädret behöver näring
För att skodonen ej skola spricka eller torka sönder behöver lädret lämplig näring. VIKING Skokräm innehåller denna näring!

Förstör icke dina skor med oljänlig skosvärta, då du när och var som helst kan få VIKING, denna ypperliga skokräm, som konserverar lädret och gör skorna skinnande propra.
VIKING

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

Spetsar, Filet, Irländ., Knyppl. Motiv, Dukar, Näsdukar, Siden.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11—6.

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM.-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

Knäckebröd.

Det finns endast två städer i hela världen, obs. *världen*, där man bakar ett fullkomligt knäckebröd, nämligen Göteborg och dess medhuvudstad Stockholm. Den senare metropolen excellerar i det vita knäckebrödet, under det att Göteborg tar priset i fråga om rågbrödet. En sådan tunnhet, en sådan skörhet, en sådan rik smak av råg, kraftens och hälsans mjöl! Till de firmor som tidigare befäst stadens rykte för ett enastående gott knäckebröd sluter sig sedan ett par veckor tillbaka ett nytt företag, Aktiebolaget Göteborgs Knäckebröd med försäljningslokal i huset Vallgatan 16.

—::—

Ett ungt par kommer in i juvelerareaffären och den unge mannen börjar tala:

— Vi skulle — jag undrar om — jo, det var så — vi önskade se på något — få vi be om lov att få lov att —

Det kvinnliga butiksbiträdet: — Var så god, här är förlovningsringarne!

—::—

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
128 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) försegelade lådor, konvolut o. dyl.

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & CO.

BREVLÅDA.

Felicia. Vi medgiva gärna översättningsrätt utom för art., vilka på resp. författares önskan försetts med märket "Eftertryck förbjudes". — Vår hälsning!

I. K. Vadan denna tystnad? Bära icke vägarna hitåt?

Upprörd. Vi tillråda ett bromkaliumpulver. Det kan bli för mycket av det goda. Även av räddningsarbete. Eljes når vi därhän att varje människa behöver en annan för att se efter sig. Är *det* idealet? Vi behöva också brom.

Louise B. Det var en rätt rolig historia. Vår expert på humor säger det. Antages. Honorar efter införandet.

M. S., Fru H. G., S. W. Tyvärr icke! Tyvärr!

—::—

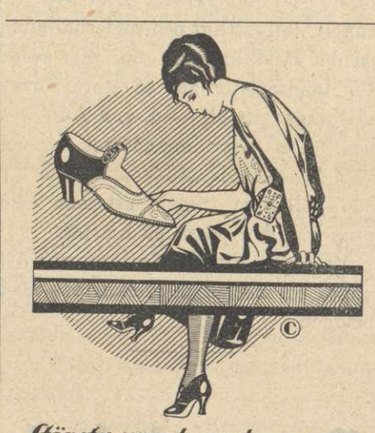
Största urval, moderna varor. Lägsta priser alltid hos
Hedströms
10 SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11 Karl Gustafsgatan 57.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

Reseffekter
Platsens absolut största sort. och lägsta priser.
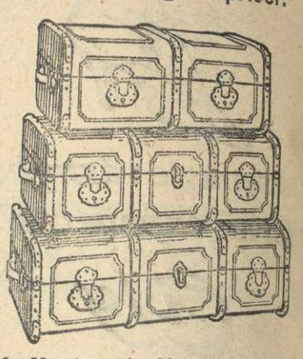
Koffertar, äkta Unica fr. Kr. 32.–
» plåtklädda « » 16.25
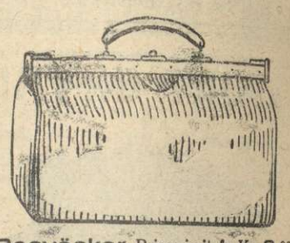
Resväskor, Prima imit. fr. Kr. 8.00
» Äkta läder » » 19.50

Kappsäckar ..... fr. Kr. 7.00
» Äkta Unica » » 10.50
» » läder » » 37.00
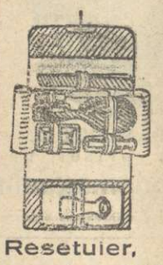
Resetuier, imit.... fr. Kr. 5.00
Resetuier, äkta läder fr. Kr. 10.50

Damväskor, krokodilpr. fr. Kr. 7.–
Damväskor, skinn och skinnfodrade, med portm. fr. kr. 10.–
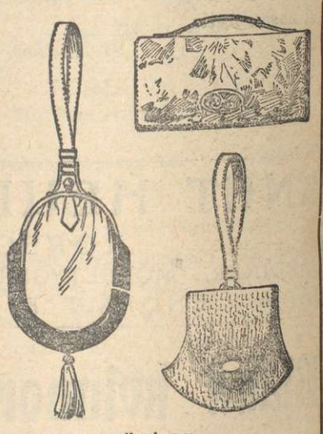
Fantasiväskor, imit. ..... fr. Kr. 2.00
» skinn Battik » » 5.75
(Flera 100-tals modeller).
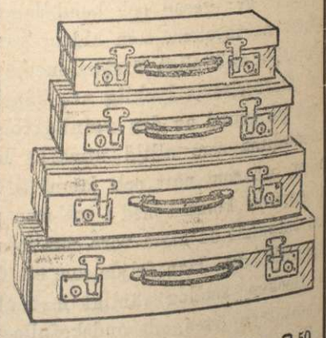
Attachéväskor... fr. Kr. 3.50
» Prima imit. » » 10.50
» » läder » » 30.00
Se och förvissa Eder om våra priser och kvalitéer
A.-B. Carl Johnsson
2 Kungstorget 2

Spiral-Korsetter
föras i Extra 1:a slitstark Dräll.
Garnerade med broderier i modernaste typer.
Färger: Vit blå eller grå, med 2:ne Strumpband.
9.50
Vår utomordentligt populära
Resår-Korsett
(låg modell med resår upptill) i vitt eller rosa, 4 strumpband — åter inkommen i komplett storlekssortering.
6.75

Modern
Korsett-Gördel
Ex. 1:a Dräll m. resår upptill.
Färger: Vit blå eller rosa.
4 strumpband.
3.90
HERM. MEETHS A.-B.
Vollmers-Meeths

äldrar menade väl, men de kastade henne ut ur livet den dag de satte brudkronan på skolflickans huvud. Ut ur *det* liv som är välsignat och rikt och värt att leva. Ut ur det liv som lyckan skrattar mitt upp i ansiktet och följer som en trogen hund, hållande för intet alla tillfälliga sparkar och slag. Ur det livet läste henne prästen, när hon var sjutton år.

Nervösa fingrar gripa det solkiga brevet, krama det hastigt till en boll och slunga det mot dörren. I detsamma höres en låg knackning, och dörren öppnas för ett strålande, skälmaktigt flickhuvud som frågar:

— Vill ni tillåta och förlåta mig att förfölja er ända hit in, men jag ville så gärna få säga er bara några ord. Vårt bröllop har i dag blivit bestämt, men ingen får veta dagen förrän det står i tidningen. Och vi ha ej ens satt in någon förlovningsannons! Vi ha visst varit förlovade hela vårt liv, åtminstone sedan jag kom till — så känner jag det i dag!

Flickan har gått fram till väninnan, tagit hennes hand och tryckt den till sina läppar. Sedan säger hon med skymten av en viss förlägenhet:

— Vet ni, jag fick ett sånt lustigt litet brev från er son i dag. Får jag visa det? Visste ej ens han hade min adress. Fast nu minns jag, han följde mig ju till min port den kväll vi varit på teatern med er. Jag vet inte, om jag bör svara något eller ej. Han menar ju så väl.

Charlotte tog det lilla brevet som var renare än hennes nyss bortkastade, men skrivet med samma barnsligt ostadiga stil. I slutet var en rad små sneda kors, utmärkande kyssar.

"Jag har jämt en viss liten dam i tankarna numera. Hon har de stiligaste ögon jag nånsin sett. Pojkarna skratta åt mig, när jag säger dem denna stora sanning, men jag vet någon som är förmer än alla pojkars skratt i hela världen. Så förfärligt söt och rar ni var mot mig den kvällen på teatern, ni vet! Även hos mamma var ni så god mot mig. Jag vill snart skriva igen, och jag har en stor överraskning åt er, om ni bara inte är alltför nyfiken. Ni får den nog snart. Må den vara lika *söt* som ni själv . . ." etc. etc.

Moderns ögon fyllas långsamt av tårar, som heta och tunga droppa ner över brevet. Flickan trycker henne till sig och säger varmt:

— Åh, ni vet väl, att jag förstår honom så alldeles och känner som vore han ett stort stackars barn. Men vad skall jag säga honom för att ej göra honom illa?

Då tager modern hennes huvud mellan sina händer, kysser hennes panna och säger:

— Intet svar alls skall ni skriva nu eller någonsin. *Jag* skall svara honom om er i samma stil som han förstår och kan glädja sig åt. Han skall få sitta i solen därborta och vara lycklig vid tanken på er och de papperskyssar han sänder. Han skall aldrig se er mera och icke få veta, att ni gift er, utan alltid tro, att han har en käresta som är god mot hans mor, när hon ej kan vara hos honom. Han är en illusion av en människa. Låt honom av barmhärtighet få behålla den om sig själv! Han är kommen av den fädernas missgärning som i detta fall icke skall straffas längre än intill andra och sista ledet.

Ute från klubbsalarna börjar dansmusiken höras, när flickan sakta och dröjande låser upp dörren och går.